

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. II. De singulari confidentia habenda in Dei providentia, pro vitæ
subsidiis impetrandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

VI. Veri *S. Francisci* imitatores & Filii, sibi putent à Patre cælesti pauperum provifore primario dici, quod ab eodē in nocte *Francisco* familiariter interrogatoriè dictum fuit: *Francisce, quis potest melius facere tibi? Dominus, an servus? dives an pauper? cūm Franciscus respondisset, quod tam Dominus quàm dives facere melius potest, intulit statim: cur ergo relinquis pro servo Dominum, & pro paupere homine divitem Deum? h. i. (S. Bonav. c. i. §. 4. vitæ ejus) Prædicto summo Pontifici de alimentis, & vitæ subsidiis sciscitanti vir Dei *Franciscus* generosè & confidenter respondit: *Matrem quidem habemus pauperem, sed Patrem ditissimum. h. i. Probatum est S. Bernardi proverbium: Dei respectus, hominis profectus, tam secundum corpus, quàm animam. Wilst / daß dir dein Sach woll geling / Gott hab vor augen in allem Ding.**

CAPUT II.

De Singulari confidentia habenda in Dei providentia; provitæ subsidiis impetrandis.

I. **P**Lurima sunt, quæ nos excitant, monent, movent, inducunt, immò quasi impellunt ad spem nostram fiducialiter in Dei benigna & paterna providentia collocandum. Ad hoc enim primò nos excitat verbo suo conditor noster, pollicendo audientiam, addicendo suam assistentiam, devinciendo nobis suam omnipotentem

pro-

videntiam; ut de ea confidendo, in necessitatibus nostris tam corporalibus quàm spiritalibus, præfidium speremus, alleviamentum sentiamus. Hæc enim attingens à fine usque ad finem fortiter, ac disponens omnia suaviter (Sap. 6. 8.) jubet considerare corvos, quia non seminant, neque metunt, quibus non est cellarium, neque horreum, & tamen Deus pascit eos, Luc. 12. quanto magis homines divinæ se providentiæ confidenter subjicientes, & contemperantes? Proinde, Matth. 6. ne solliciti sitis (anxiè) anime vestra, quid manducetis, neque corpori vestro, quid induamini. scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. Hanc divinæ providentiæ suavitatem in se & aliis expertum fuisse testatur S. Propheta Pl. 36. *junior fui, etenim senex: & non vidi justum derelictum, nec semen ejus querens panem anxie, perplexè, miserè &c.* ideoque monet unumquemq; pl. 54. *jacula super Dnm curam tuam & ipse te enutriet: non dabit in aeternum fluctuationem justo.* Quam confidentiam in nobis plus acuit S. Petrus I. 5. *Omni sollicitudinem vestram projicientes in eum, quia ipsi est cura de vobis.* Super quæ citata S. Scripturæ verba.

II. SS. PP. considerantes benignam Dei providentiam, nostramque egentiam, & ex nobis ipsis insufficientiam, erigunt animos nostros ad virtuosè & fortiter confidendum de illa in omni necessitate nostra. Et quidem S. August. in pl. 61. *Pascet te, qui fecit te: qui pascit latronem, non pascet innocentem? si pascit damnandos, non pascet liberandos?* Idem serm. 6. de verbis Dom. *Om-*
nem

*nem curam vestram super Dominum mittite, prorsus vos ipsos totos projicite in illum. Idem c. 15. solil. Constanter Deo crede, eique te totum committe, quantum potes: ipse enim te ad te sublevare non desinet, nihilque tibi evenire permittet, nisi quod tibi proffit. etiamsi nescias. h. i. Idem de serm. Domini in monte: quarentibus regnum Dei, & justitiam ejus, non debet subesse sollicitudo, ne necessaria desint. Et ven. Beda in c. 6. Marci: tanta predicatorum debet esse fiducia, ut presentis vite sumptibus quamvis non provideant, tamen sibi hos non deesse certissime sciant; ne, dum occupatur mens ad temporalia, minus aliis provideant aeterna. Idem cit. S. August. l. de elem. confidentiam fervorum Dei animat his verbis: Tu Christiano, tu Dei servo tu bonis operibus dedito, tu Domino Deo charo aliquid putas defuturum? an putas, qui Christum pascit, à Christo ipse non pascitur? an putas, terrena deerunt, quibus caelestia & divina tribuuntur? unde hac incredula cogitatio? unde impia & sacrilega ista meditatio? quid facit in domo Dei perfidum pectus? quid, qui Christo omnino non credit, appellatur & dicitur Christianus? Pharisei sibi magis nomen congruit. h. i. Et author operis imperfecti: Deus est qui per singulos dies incrementa corporis tui facit, te non intelligente; si ergo in te ipso quotidie Dei providentia operatur, quomodo in necessariis tuis cessabit? h. i. Insuper quod sine concursu hujus Dei providentiæ sit frustranea sollicitudo nostra, ut certum asserit Lucas Burgen-
sis in c. 6. Matth, dum inquit: Si rem tantillam vestra sollicitudo non potest, scil. augere non nihil
*statu-**

staturam corporis; quomodo poterit corpus in vita servare, quantôvis annonæ opumque congestâ copiâ, nisi aspires providentia Dei? Proinde consultum est, ut, quod cælestis sponsus suasit S. Catharina Senensi, nos omnes audiamus, & opere impleamus, Cogita tu de me, quia ego cogitabo, & sollicitus ero pro te. Et hinc nolite amittere confidentiam vestram, quæ magnam habet remunerationem. Hebr. 10. 36. Vitæ plurimorum Sanctorum plenæ sunt exemplis hujus piæ & fructuosæ confidentiæ; è quibus aliqua pauca pro erectione pusillanimum hic adducam.

III. *Deus, dum subinde sinit, rem nostram ad extrema devenire, quasi compellit nos considerare in misericordia sua. De quo in vitis Patrum Erem. Cùm Abbas Fronto & 70. Religiosi in sterilissima solitudine Deo servientes, ingentes in spiritu facerent progressus; Deus fiduciam illorum experiri volens disposuit, ut panis & quævis alia sustentationis media iisdem deficerent. Monachi igitur, ad imitationem populi Hebræi, Abbati detrahare cœperunt, & contra illum mutmurare, eò quòd illos è civitatibus eductos in vastam illam secû conduxisset solitudinem, quia, ut psalmista ait, si non fuerint saturati, murmurabunt. Ps. Unde jam omnino ad redeundum in civitatem se resolverant, & quamvis S. Prælati sapius eos ad sperandum in divina misericordia animare contenderet, in proposito deserendi locum persistebant; nam jejunus venter non audit verba libenter. Deus, igitur, ut illis, quàm sit liberalis & provida manus ejus erga illos, qui fideliter*

fideliter ipsi serviunt, ostenderet, Angelum quemdam ad virum divitem expedit, qui ei in somno constituto diceret; tu epularis in divitiis splendidè, & servi mei in eremo indigent pane: tu ciba illos &c. hic non surdus auditor 65. camelos variis rebus comestibilibus onustos destinavit: qui ad monasterium dicti S. Abbatis pervenientes, illum & Monachos ejus incredibili gaudio affecerunt, & de cetero firmiùs in divina providentia sperare monuerunt. *Lege fufius apud Mansi disc. 9. n. 2.* NB. Simile quid legitur in Chronicis Ordinis nostri; & in Annalibus Patrum Capucinorum frequentissimè.

IV. *Sancti Religiosi per orationis instantiam, & confidentiam se dignos faciunt, qui ex Dei ærario pascantur.* De quo hoc Refert Exemplum Paulus Barry in anno Sancto pro die 26. Julii. S. Abbas Lupicinius, numerosæ familiæ trium monasteriorum alimentandæ præpositus, sollicitè spem omnem in Deo per orationem ferventem instanter posuit. Deus miseratus illius, & Monachorum devotorum, ei monstravit certum locum, ad quem singulis annis se contulit, sufficiente provisione pecuniarum se onerans, ex divino ærario accepta, quam dans dispensatori domus, suæ suorumque necessitatibus prospexit, à divina providentia cum suis mirabiliter & paternaliter sustentatus *Simile quid legitur de S. Hermannò Joseph Ordinis S. Norberti,* qui dum adhuc studiosus, devotus, at pauper esset; à B. V. M. quam tenerrimè colebat ei certus lapis ostensus, ut sub illo, necessitate pressus, pecuniam acciperet,

ret, sibi que provideret; sub quo tamen alij studiosi nil invenire potuerunt, utpote tantâ gratia divina & Mariana indigni.

V. Drexelius l. 1. c. 8. § 4. mentionem facit *Roberti primi Molisimensis Abbatis*, qui divina providentia studiosissimus cultor volebat, ut sui omnes à liberalissima Dei providentia toti penderent, velut infans à matris uberibus: & omnia, quæ in usus suos necessaria habebant, semper eidem divinæ providentiæ in acceptis referrent. Jejunium, aiebat, & fames docebunt nos Deo fidere. NB. Interim hæc confidentia non debet esse præfidentia, nec insolens tentatio Dei. Deus operarios adjuvat, pascit, & animat: nugaces, tepidasque muscas à sua providentia repellit. Dixerat Christus Dominus: *scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis*. In quæ verba *S. Chrysostr.* & *Euthymius* inquirunt: non dixit, *novit Deus*, sed *Pater vester*; ut eos profectò ad spem certioorem vocaret, & animaret, quò se filios ostenderent, paterna hac sollicitudine non indignos. *Sis Filius, & Deus erit Pater tuus*. Itaque

VI. *Religiosi, aliquæ spirituales viri maxime confidere debent in divina providentia*. Causam hujus dat *Clemens Alexandrinus* l. 6. *Stromatum*: Deus quidem ut Pastor, singulorum ovium curam gerit, eis verò maxime providendis gerit curam, qui aliis verbo & exemplo ad salutem multum prodesse possunt. Quod confirmans *Rupertus* in c. 10. *Matth.* ait: si totus ferè mundus esuriret, & pane indigeret; justum illum, in corde ejus domesticum (cujus in

ore

ore familiare est verbum Dei) non videbis derelictum: & hinc verum est, quod S. Scriptura dicit: *non interficiet Dominus animam iusti*. Philip. c. 4. hinc dicit Apostolus, *nihil solliciti sitis, sed in omni oratione petitiones vestrae innotescant apud Deum*. In quæ tamen verba Lucas Burgensis inquit: sollicitudo quandoque importat diligentiam quærendi quod deest; & hæc est commendabilis, opponitur enim negligentia: quandoque anxietatem animi cum defectu spei, & timorem de non obtinendo id, circa quod sollicitatur; & hanc prohibet. Christus confidentiam B. Birgittæ fidelis famulæ excitabat his verbis l. 6. revelation. c. 107. *Ego sum nature conditor, Dominus & reformator: ego sum etiam in necessitatibus adiutor, & defensor, & distributor. Et qui omnia habeo, & nullius egeo, & omnium mentes inspicio, inspirabo cordibus diligentium me: ut benefaciant desiderantibus me: nam etiam non diligentes me admoneo, ut benefaciant amicis meis, quatenus bonorum orationibus meliores fiant.* h. i.

VII. *Plus confidendum in divina providentia, quam in pecunia, aut propria industria.* De quo ex vitis Patrum hoc pro documento audi exemplum. Quidam juvenis Monachus quærebat ex seniore, an non liceret sibi partem pecuniæ in futuros usus reservare? cui senior respondit: *hoc si feceris, scito, Deum nullam tui curam habiturum, ut qui tibi ipsi providere studueris.* Quo audito, Monachus statim pecuniam à se projecit, ut spem suam firmiter in Deo collocare

posset. *De S. V. Gertrude* hoc singulariter adnotandum ad imitationis exemplum. Ipsa quæcumque à Domino receperat bona, soli confidentiæ fultæ divina providentia attribuit, æstimans illa eò magis gratuita, quantò merè gratis atque citra ullum meritum hoc nobile confidentiæ donum à Deo gratiarum omnium largitore accepisset. NB. *Hac confidentia in Deo* ita animabatur, recreabatur, & interiùs tranquillabatur, ut, cùm die quadam in ascensu collium ad decliviora recideret, hilarior in spiritu facta diceret: *amabilissime JESU, quàm bene mihi evenisset, si hic casus mihi mortis occasio, & ad te pervenendi via fuisset!* Interrogata, an non ergo mallet ante mortem Sacramentis præmuniri; respondit, omnino quidem; iis tamen confidenter præfero divinam voluntatem, & providentiam. Hanc saluberrimam non ambigo ad mortem esse præparationem: propterea morte aut subita, aut diutina, prout illi placuerit, ad eum optatius est mihi venire. *O virtus Heroica! O confidentia admiranda! quæ tantò plus est meritoria, quò amplius sui ipsius resignatoria.*

VIII. *Christi promissio sit fundus vitalitius, seu nutritius Religiosorum pauperum.* De quo documentum & exemplum respice in Magno Magistro Hispanico, ac Zelatore animarum quæstuosissimo *Joanne Avila*, qui fuit coætaneus *S. Ignatio Loyola*, & *S. Philippo Nerio*. Qui paupertatem arctam amplectens, ut expeditior evangelio prædicando esset, sibi persuaserat nihil de futurum. Cumque plurimos annos eodem

vitæ

vita instituto transegisset, aiebat sibi optimum
semper fundum fuisse illam Christi Domini
pollicitationem: *querite primum regnum Dei,*
& *justitiam eius; & hæc omnia adjicientur vobis:*
neque mensam hanc unquam fefellisse. NB.

IX. Quò plures sunt Religiosi, Deo in claustrò
fideliter deservientes, eò non minor sed amplior Dei
benedictio etiam in temporalibus subsidiis suppe-
ditandis affulget & favet. De quo in vitis Pa-
trum hoc doctrinale exemplum. B. *Alferius*
quondam suo Monasterio hanc legem præscrip-
serat, scil. quòd numerus Religiosorum illius
loci duodenarium nequaquam transcendere pos-
set: hujusque legis hanc reddidit rationem, ne,
si numerum excederent, sustentari de rebus mo-
nasterii non possent. At verò vicinus morti
factus dictam legem retractavit, inquiens: ego
quod de numero constitui, secundum hominem
dixi: nam quòd mihi Dominus revelare digna-
tus est, in hoc monasterio innumerabilis multi-
tudo ad ejus servitium colligenda est; nam, *qui*
eos ad regnum suum congregat, temporales etiam
sumptus ministrabit. Hinc meritò *Hugo Car-*
din. verba illa Matth. 6. *respicite volatilia celi,*
interpretans ait: verisimiliter possunt hæc ex-
poni de Religiosis, qui nec serunt, neque me-
tunt, & nihil in terra quærunt, & ab omni mun-
dana solitudine semoti, cælestia quærunt. De
his igitur potius quàm de aliis Christus dicit:
Et Pater vester cælestis pascit illa: ipsi est cura
de vobis Dum S. Abbas *Antonius* apud S. *Pau-*
lum Eremitam hospitabatur, etiam annona dupli-

cabatur. Nec volebat Pater cælestis ut Paulo prandium imminueretur, qui Antonium miserat, ut ei commensalis in charitate jungeretur. Hospitalitas non minuit, sed auget annonam; panis augetur, dum Christi lex impletur; dum ejus manibus benedicitur, augmentatur. NB. In hoc singularis divinæ providentiæ fructu & gustu partem nacta *S. Francisci* Familia, per totum orbem terrarum diffusa gaudet se de paupertatis horreo à Patre & communi Provisore pauperum pasci, qui etiam, quamvis non essent, nisi duo panes in mundo, unum ex his promisit *S. Francisko*, & veris Filiis ejus ac imitatoribus. NB. Attamen præadducto exemplo hoc cautè adponendum est, quòd ita mandantibus Summorum Pontificum Decretis, non sint plures in conventibus recipiendi, quàm commodè vel ex communibus redditibus aut eleëmofynis ali possint; maximè si essent Ordini inutiles, otiosi, delicati, aut onerosi, pro solo numero solum augendo, sine vero Spiritu fervoris Deo serviendi.

X. *Dum Deus nonnunquam temporali inopia Religiosos affligi permittit, id fit ad virtutis ipsorum probationem, & meriti augmentum.* De quo *S. August.* de ferm. Dom. inquit: Cùm legamus, in fame & siti Apostolos laborasse, non existimemus hic Domini promissa titubare: Quandoquidem ista sunt adjutoria. Medicus iste, cui nos totos commisimus, novit, quando apponat, & quando detrahat, sicut judicat nobis

nobis expedire. Si enim nobis aliquando defuerint (quod plerumque propter nostram exercitationem Deus finit) non debilitat propositum nostrum, sed examinatum confirmat, h. i. Præterea electissimum Dei amicum fames coëgit fugere in Ægyptum, Gen. 12. Similiter & filios Jacob ex periculo pressuræ famis, annonam querere in distita terra Ægypti. Cum quo tamen manet, quod

XI. *Paupertas religiosa amata generet & nutriat specialem ad Deum confidentiam.* De qua *S. Laurent. Justin.* de lig. vot. c. 1. inquit, Paupertas amata nutrix est confidentiæ, orationis adiutorium, peregrinationis exhortatio, & perfectionis porta, sine qua nemo coram Deo in Spiritu diu perdurare poterit, h. i.

XII. *Diffidentia causat miseram egestatem.* De quo *S. Bern.* de contemptu mundi ad clericos inquit: *Magis autem obsecro, relinques omnia, nihil sibi retineat, ne modicum fermentum totam massam corrumpat: & solum sequatur Christum, jactans cogitatum suum in eo, enutriendus ab eo, & centuplum sine dubio recepturus. Nemo ergo cum se viderit non omnia reliquisse, centuplum non accepisse miretur; pretiosa siquidem divina consolatio est, nec omnino tribuitur admittentibus alienam. -- Indignus caelesti benedictione convincitur, qui eam dubio querit affectu, duplici intentione, aliud sibi refugium parans, si non eam fortè ob-*

tinere contingat. h. i. Qui perfectiùs, & pluribus renuntiat, eum abundantius Deus sustentat. De quo Ven: Beda in Festo S. Benedicti sic inquit: qui enim terrenis affectibus sive possessionibus pro Christi discipulatu renuntiaverit, quò plus in eius amore profecerit, ei plures inveniet, qui se interno suscipere affectu, & suis gaudeant sustentare substantiis. h. i.

Plenam hanc confidentiam in voluntaria egestate retinebat Sanctus Philippus Neri, qui dicere solebat: vellem, quòd ad tantam redigerer paupertatem, ut unico julio opus haberem, nec esset qui illum mihi daret: h. i.

De hac fiducia firmissimè in Deo ponenda, dicitur 10. p. Constit. Soc. Jesu: Quia Societas, quæ mediis humanis instituta non est, per ea nec conservari, nec augeri potest; sed per gratiam omnipotentis Dei ac Domini nostri JESU Christi: in eo solo spem constitui oportet quòd conservaturus sit & promoturus hoc opus, quòd ad obsequium & laudem suam & auxilium animarum inchoare dignatus est. Et iuxta spem hanc, primum medium & maxime consentaneum, orationum, & sacrificiorum erit &c. h. i.

* * * * *

* * * *

* *
* *